

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demás llochs de venta de periòdichs

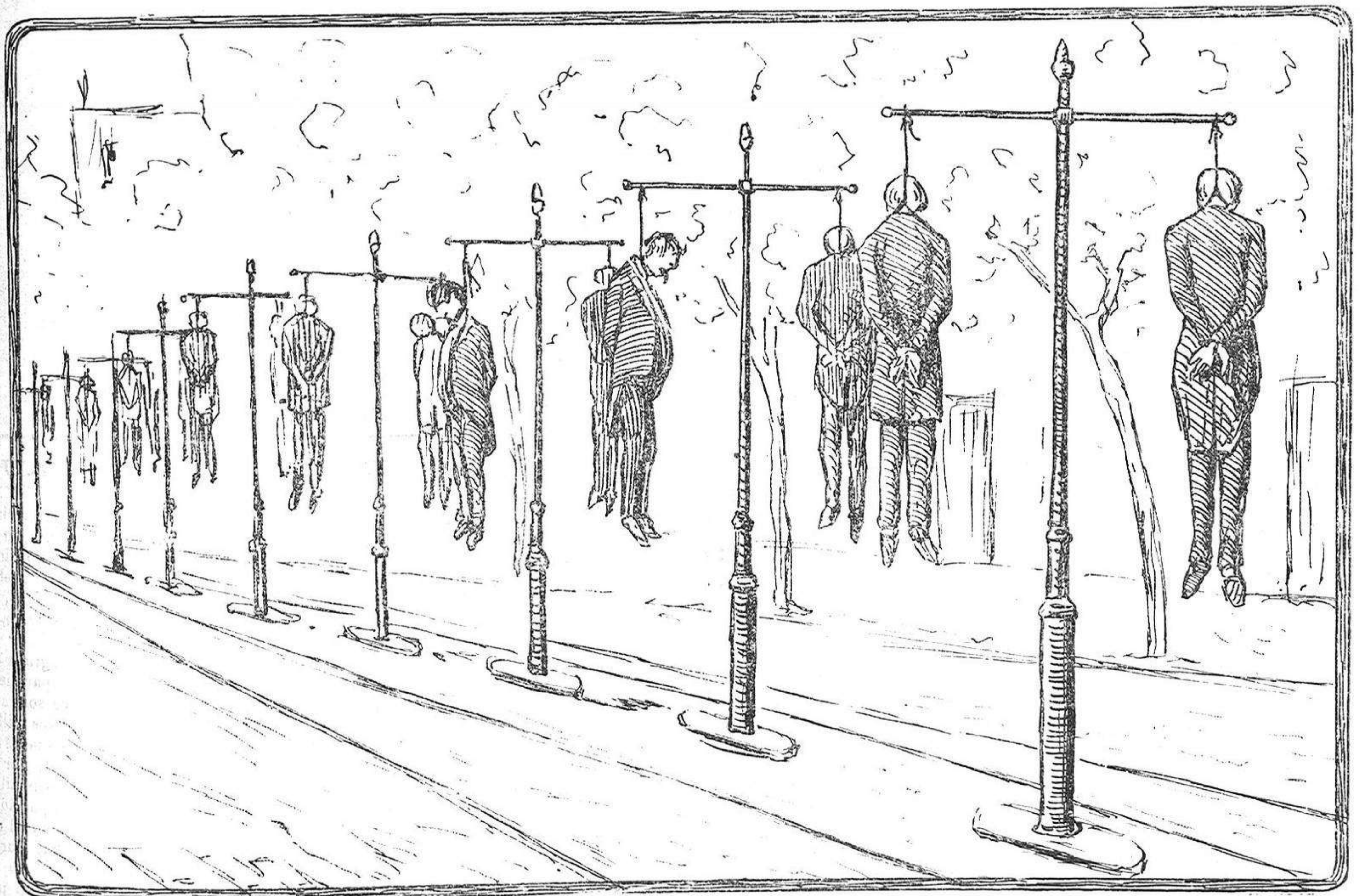
Número solt: 5 cèntims; número atrassat: 10 cèntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas	En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 3 »	» » un any, 4'00 »
Extranger: semestre, 3 pesetas	

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

FORCAS..... FI DE SIGLE

En Morris, aquest anglès amo, avuy, de Barcelona, que 'ns desempedra 'ls carrers y 'ns fa fe uns ulls com taronjas, ha omplert los passeigs de pals llarchs, á manera de forcas per sostení elèctrichs fils que mourán locomotoras.

¡Lo que no pensa un anglès no ho pensa pas cap persona! Ell s' haurá dit:—Venen temps en que pots fer gangas bonas. S' acosta la *degollina*, venen días de revoltas y Espanya 's voldrá lliurar dels homes vils que la esplotan.

Donchs, apa noy, ja que 'l gasto es lo que menos importa, fem els pals així, ab travessa que així hi cabrán dos personas. Y com la revolució á gegants passos s' acosta, negoci net! aquets pals serán convertits en forcas.

MEDITACIONS

Que la rassa espanyola ha degenerat, no hi ha dubte.

Qu' avuy l' apatía es defecte que 'ns caracteriza, també es cert per desgracia.

Y que l' indiferentisme s' ha apoderat de nosaltres d' una manera indigna, las obras del actual govern, destinadas á acabar la poca dignitat que 'ns quedaba, altre cosa no 'ns demostren.

¡Y cada poble te 'l govern que 's mereix!...

¿Mereix, donchs, lo poble espanyol, que regeixi sos destins un govern com el que té?

¡Ah! sí; no ho duptin, llegidors caríssims, encar que siga la vritat aquesta, de las que mes amargan. Mereix aixó 'l poble que degenerantse de mica en mica, va transigir ab los principis qu' establí una monarquia lliberal á la sombra de crims qu' esglayan; lo poble que al crit de visca la llibertat, va menyspreuar las tradicions santas que 'l feren un jorn el poble més gran de la terra. Mereix aixó 'l poble, que després d' haver comés l' errada d' enderrocar los principis que foren la font de sa grandesa, naix en ell l' apatía que 'l caracteriza en mitj de sa desgracia, y reconeguent sas faltas, permaneceix adormit sens atrevir-se á reparar-las. Y per fi; 'l poble que després de deixarse arruinar materialment, permet que se li venguin la dignitat y la vergonya, pagant encare perque 's cometi tal villanía ab mil vidas y rius de sanch sumit en lo major indiferentisme, te 'l govern que 's mereix!...

¿Qué resta fer, donchs, avuy als espanyols qu' ansiosos estém de veure renaixer la dignitat y vigor que un jorn caracterisá 'ls nostres avis, perque 's vegi que la generació present es branquilló fill de la mateixa sava que vigorosa doná vida á nostres antepassats? Fer lo possible per regenerarnos.

La regeneració es avuy necessaria, si no volém llensarnos al abim per no aixecarnos may més, d'esser ludibri del més fort. Y aqueixa regeneració ¿cóm la debém entendre? Mirant las petjadas seguidas per nostres antepassats, despullantnos d' aqueixa apatía en que estém sumits y que 'ns ridiculisa devant del mon civilisat, deixant també de formar part en la societat d' indiferents, qu' es lo que més despreciables y petits 'ns fa devant de tothom. A res ha de conduhirnos avuy l' aixecarnos tots en contra dels principis que 'ns han portat á la més fera de las dissorts, si obrém no més á impuls del dolor que sacudeix nostras foras al descubrir un desengany, si la regeneració no es prólech dels aconteixements veniders, que forosament han d' enderrocar la tiranía, perque aquesta será indigne de nosaltres. En va cridar podém avuy contra 'l mal que 'ns aqueixa, si nostre procedir té encar alguns punts de contacte ab lo mateix mal. Falta molt per arribar á la regeneració complerta, y molt 'ns sobra per no arribarhi.

¡Medita oh poble! ¡Compara la grandesa de ton passat, ab las circumstancias presents! Vulgas establir comparacions sens escoltar la veu sempre enganyosa de la mentida que t' ha portat á la infamia. Compara la vritat ab la vritat sens esser ilús; perque si ilús no haguesses estat, no haurias vist brillar sobre la vritat la mentida qu' aclamava vencedora per teixirte tu mateix 'ls grillons de ton esclavatje, sumit en quin avuy te trovas y t' remous sens poguer donar un pas per aturar que t' cubreixin d' oprobis y vilesa 'ls mateixos que varen enganyarte un jorn ab lo consentiment que tu 'ls donares.

Ans que tot deu esser ta regeneració si vols salvar-te. Vulgas esser digne del lleó que t' simbolisa avuy inmerescudament, y no duptis que quan será ta regeneració complerta, tindrás 'l govern que t' pertoca com tens avuy el que t' pertoca per las culpas que fins are has comés. No ho olvidis. Cada poble te 'l govern que 's mereix y 'l que mereixerás!... s' acosta.—JOANET GRIPS.

A «LA NACIÓ CATALANA»

¡Quina planxa!

Jo 'm torno boitg, estich desesperat, lo que 'm passa á mí, no passa á ningú del mon; si tenia una pistola, petser faria un disbarat dels grossos.

¿Qué no ho saben?

Jo, no soch jo; perque jo soch un altre.

Com diu l' Ignasi de la Cura de Moro.

¡Vejin si no n' hi ha per tirar la gorra al foch!

Ab lo nom de Manuel Mª ROGER DE LLURIA y Mensa, consto al Registre Civil, ab eixos nom y apellidos, tinch estesa una partida de Baptisme, ab eixos

nom y apellidos tinch estesos mos títols académichs, ab eixos nom y apellidos tinch firmats gran número de documents oficials y públichs.

¡Y ara 'm resulta que jo, no soch jo, perque jo soch un altre!

¡Ay, jo 't foll! ¡Estich fóra de mí!

¡Con que jo, no soch jo.... més fóra de mí ja no pot ser!

Y que jo no estich bó, ben clar ho diu *La Nació Catalana*, quinzenari Catalanista de Barcelona, en son número 11, coresponent al 15 d' aquet més.

A propòsit de dar-me uns quants concells per mos articlets ¡*Perdoneulos Senyor!...* y ¡*Pobre gent!* me diu dita senyora, lo següent;

“Y 3.er (vol dir tercer concell) Que 'ns fassi 'l favor (l' autor, que soch jo) de cambiar de pseudónim perque 'l usar un dels noms més ilustres de nostra historia (suposo que vol dir lo de Roger de Lluria) revela poch respecte per nostres héroes, y massa presumpció per un trist periodista de setmanari”

Aixó 'm sembla qu' es ben clar.

Jo, no soch jo.

L' altre día, vaitg llegirho, surto al carrer, y al primer amich que se 'm posá á tiro, li pregunto:

—Escolti, si es servit; ¿quí soch jo?

—¡Y ara! vosté no está bó—me digué.

—¡Oh! no ho sé; perque jo no soch jo.

¡Aixó sí que té bemols!

Vaja, que no ho entenche, ni ho puch entendre.

Diu que tinch poch respecte á nostres héroes, y que tinch massa presumpció.

¿Donchs, cóm vol que 'm firmi?

¡Es un cas horrorós aquest, creguim!

Si sabia com me deya, 'm cambiava 'l nom desseguit.

Pero ara, si no 'm dich Roger de Lluria, no se pas qui soch, y 'm desconech jo mateix.

Ahir vaitg dir á la dona:

—Noya ¿que sabs qui soch jo?

—¡Ay, ay, ets tú!

—¡Oh! aixó ja ho sabia, pero dihuen que no.

—¡Si ho sabré jo!—me respongué.

Llavors agafo 'l meu herehuet, y li dich:

—Nen; ¿com te dius?

—Roger de Lluria—me digué.

—¿Y qui soch jo?

—'L papá.

¡Tothom s' equivoca, hasta la dona y 'l fill.

¡Quins tragos més amarchs!

* *

Donchs, sí, senyora *Nació*.

Jo no uso cap pseudónim.

Uso solsament mon apellido, ilustre, es veritat, pero meu, ¿ho entén? ben meu.

Y un altra vegada, entérrissen avans de fer una planxa com aquesta. Cregui.

Los carlins no tenim ni necessitat, ni costum d' amagar nostre nom.

Ja 'm farà 'l favor de rectificar, y dir que la firma que apareix al peu dels meus articles, no solsament en *LO MESTRE TITAS*, si no en molts periódichs carlins (puig d' escriurer en lliberal no 'n sé, gracias á Deu) no es cap pseudónim, sino mon apellido patern enter y verdader.

Y si vol veurer la cédula, passi per casa. Y prou per avuy.—ROGER DE LLURIA.

CARTA OBERTA

Al simpálich *Noy de Tona*, ab motiu de haver ocupat lo banch del ajuntament lo día de nostra festa major

Nostre poble apesarat per un sentiment molt noble, no va llogar ni una copla per la gran festivitat que cad' any hem celebrat lo día tretze d' agost, y que de *Vidrà* al Congost venen gent á peu y ab cotxe, perque tots fem un derrotxe ab comedias valls y most.

Quan l' esquadra d' en Cervera va rebre 'l terrebastall, y la falta de treball cubri la comarca entera; la gent sensata y sencera (que quan vol sap ser formal) va creurer, no fora mal suprimí 'l soroll y orgia que cad' any en aqueix día

sol ser tant descomunal.

A la missa matinal lo rector ho va advertir, y lo poble va accedir com era molt natural; y per més que en general lo solen critiquejar de que no sab governar, y en lloch de lligar, deslliga, en aixó.... que vols que t' diga, me sembla que ho va encertar.

Y si al ser á la vesprada van sortir los del *Progrés* á recullir pe'ls carrés aplausos de la gentada, va ser una cosa aislada; y si be que no molt rara puch anyadirte des d'ara que no 'ls hi falta motiu, puig que no falta qui diu que *á mal tiempo buena cara*.

Tot lo demés va quedar reduhit al temple sant, desde 'l més xich al més gran tothom anava á pregar. La missa que 's va cantar, ab franquesa, va ser bona, així ho digué una persona que entén de filarmonia, y á missa hi va aná aquell día no sé si á passar l' estona.

Una cosa solsament feya llástima, ¡per cert! y era 'l veurer tan desert lo banch del ajuntament. Pasmada estava la gent que en día tan senyalat al banch de l' autoritat no hi comparegués ningú, quan de sopte arribas tú com si 'n fossis delegat.

¡Quina sorpresa, minyó! tota la gent se miraban, los més aprop se parlavan sens darse compte d' alló; propet teu, un gran senyó feu una curta xarrada ab l' esposa y la maynada; no sé de que 'ls parlaría pero m' apar que 'ls diría: “de bon rey bona embaixada.”

Y ja que tant diligent vas suplir la falta aque'lla sens portar sota l' aixella lo bastó d' ajuntament, he cregut cosa prudent donorte l' enhorabona y enviar á Barcelona aqueixas décimas, fetas pe'l més pobre dels poetas que admiran lo *Noy de Tona*.

J. M.

Sant Hipólit de Voltregá, agost de 1898.

DESPRÉS DE LA PAU

Tenim ja firmat lo *protocolo* de la pau. En virtut del mateix, regalem al *colós* del Nort-América, lo millor y més florit de nostras possessions ultramarinas, després d' haverlas empapat ab la sanch de nostres soldats que tornarán á nostra patria, anémichs, demacrats y casi agonitzants en sa majoria. ¡Única recompensa á tants llarchs sofriments!

Expulsats donchs dels que foren nostres grans dominis d' América, contemplem com 's van paralisant moltíssimas industrias perteneixents á diversos rams, consecuencia ineludible d'haversens tancat los millors mercats que possehiem y millars d' obrers sumits á la miseria, veientse obligats á demanar caritat, per alcansar un tros de pá y mantenirse ells y sas familias.

Aquestas son las ventatjas qu'ens han proporcionat els desgovers qu' hem tingut la desgracia y al mateix temps la paciència inmensa de soportar durant tant llarchs anys.

Han entregat lo que no podían entregar, han perdut lo que no podían deixar perdre y han.... ¡quí sab!... (detúrat, ploma, que 'l llapis roig podría tatar los teus trossos); en una paraula, han fet lo que no podían fer de cap manera, per la senzilla rahó de que no havian sigut ells los que havian descubert, guanyat ni civilisat nostre vast imperi colonial. Diu lo refrán: “Ell s' ho ha guanyat, ell ho ha perdut”;

mes aixó no es aplicable als liberals, puig qu'ells heredaran los rics y extensíssims territoris del Nou Mon, de nostres avis que ab sas teorías *absolutistas* las conservaren y engrandiren, y en cambi las mal anomenadas *llibertats*, han sigut la causa de que poch á poch ens desmembressen nostras possessions, y haguem quedat reduits á res, sens poguer guardar ni tan sols los vestigis que d'ellas ens quedaban.

Lo mon ve á entrar are en una nova *fas*, inaugurada per lo nou ordre de cosas. La guerra que 'ls Estats Units han sostingut ab Espanya, deu ésser considerada com una nova *era* que transformarà 'l mon. Per més que are acabi aquest prólech ab una pau *sens honra* per nosaltres, y en *extrem beneficiosa* per ells, no es possible pensar qu'els Estats Units, que han vist l'èxit més ó menos fals de sos ensatjos guerreros qu'han fet ostentació del poder que tenen, y que s'han imposat ab diplomacia supina; no es d'esperar que peguin foch á sas esquadras ó las deixin podrir en sos ports y que 'l poble *yanqui*, enorgullit ab los seus èxits, renuncihi á totas sas aspiracions de grandesa y de dominació universal, encar que no fos més que per donar sortida als productes de sa exuberant industria y de sa fertillíssima terra.

Ademés, tenen á son costat un galantejador com es l'Inglaterra, germana seva y companya de robo y pillatge, que 'ls ha conduhit y auxiliat en sa afortunada primera sortida, y no parará en son empeny de que l'ajudin á passeijar son odiat pabelló per tot lo mon.

¿Qué farà la gastada y caduca diplomacia europea devant de l'unió de dos nacions, forta y poderosa la una, robusta y jove l'altra, que va engendrant generacions d'estadistas y polítichs astuts? Ademés, lo principi del dret de la forsa, ¿quina valla pot oposársels, sobre tot, quan la vella Europa, que té molt poder per terra, podria molt poch per mar, y lo domini del mar, es el que pretenen reservarse los dos colosos units? L'unió anglo-americana es la que 'ns ha de donar encare grans motius de sobra y dolor, y tal volta, avans de que vinga la pau definitiva, Inglaterra desitja y necessita per sos futurs plans ésser mestressa de las claus del estret de Gibraltar, y com aquestas claus las posehim nosaltres, tractará de pendrenoslas avans ó després de la pau qu'ella retrassará tot lo possible.

Y l'únich medi per evitarho, es qu'es formi un poder fort que 'ns regeneri, moralisi y purifiqui la nostra sanch dels germens del liberalisme que 'ns ha reduhit al estat horrible en qu'es trobem.

¿Ahont pot trobarse aixó? Massa sab tothom que l'únich partit que ha permanescut allunyat de las llyuytas polítichs, que no ha viscut del pressupost, que ha profetisat ó vaticinat per medi de sos eloqüentíssims diputats y prohoms las desgracias de la patria que jamay han sigut escoltadas, ó millor dit, no s'han volgut escoltar; y per lo tant, avuy es l'únich que de cap manera li alcansa la més petita responsabilitat en los desastres qu'hem sofert, venim sufrint y sufrim encare, es la Comunió Carlista qu' avuy més que may s' aixeca activa, vigorosa y pujant pera salvar á nostra desventura Nació, per tornarli la gloria y esplendor que tenia en los temps antichs y colocarla, com estava, al frente del mon civilisat.

E. PUIG Y JOFRE.

AL SENYOR A. P. C.

Respectable Senyor: Baix l' pseudónim ab que firmo las presents ratllas hi está amatat lo verdader nom per V. molt conegut y que 'm permetera no 'l manifesti.

Feta aquesta observació, vaig á entrar al assumpto que motiva eixa carta que com V. veura es posar en net las paraulas que, entre paréntesis, escrigué V. en sa «Protesta», publicada en aquest periódich.

No 'm estranya la facilitat y acert ab que manifesta V. la discordancia de conceptes y propaganda entre *La Nació Catalana* y la Assamblea de Manresa ni menys tampoch m' admira la firmesa ab que procura posar en son lloch la veritat; pro lo que 'm estranya y no m' esplico es que confessi que no es carli perque d'ells ne te rebuts mals recors y ademés perque no vol enredarse en política.

Permetim que sobre 'l primer motiu que dona, del perque no es carlista, li fassa algunas observacions en defensa de nostra Santa Causa, treyant al mateix temps las conseqüencias que s' hi segueixen y que tal volta V. no havia previst.

Me son del tot desconeguts los mals recors que V. aludeix en sa protesta; siguin qualsevulla aquestos, no crech haia V. rebut dany moral ni material causa de sos mals recors de ningú que estés enterament informat de las ideas carlistas de tal modo, que obrés segons son aquestas, perque sent las tals, las més nobles y santas, de cap manera serán causa de baixesas é inmoralsitats.

No m' es necessari probarho perque V. ho sab ja per la Fi-

losofia, ja per coneixement natural, que 'l Be, per rahó de sa Bondat no pot menys de *beneficó* tot alló fins ahont arriba sa virtut é influensia: Aixís un home virtuós, si per una causa danya á algu de la societat, aquest dany no s' ha de imputar á la virtut, puig aquesta es immaculada, y si al home per haver usat mal d' ella ó millor dit, obrat precindint d' aquesta virtut.

Altre: Acaba un deixeble sos estudis y enterament penetra son cor dels consells y ensenyansas per viurer be avuy ab la societat, arriba un día en que falta ab algunas de las instruccions rebudas de son mestre, ¿ha de respondre son professor de aqueixa falta? Clá que no: sols 'l deixeble es culpable perque no ha obrat segons las ensenyansas que li inculcaren.

Ara be, la Comunió Carlista, segons V. mateix confessa ha llyuytat sempre per la llibertat, dó més preciós ab que adorná 'l Creadó á la racional criatura y defensant la llibertat defensa per cosecuencia lógica un be per la societat; sas ideas son sobles y en res faltan pel benhestá de un poble; ara donchs si un ó alguns que 's titulan defensors de tals principis alguna volta l' han oíes de tal modo que conservi d' ells amarga recordansa ¿ha de respondre de tals agravis la Causa Carlista, la més Santa y patriótica? Natural es que no perque 'ls que aixís obraban no estaban informat per ells; á la manera que un arbre fa bons fruits perque es bona la savia de son tronch y amarchs serán perque amarga será sa savia.

Confessi V. que es Santa la Causa Carlista y per conseqüencia necessaria será defensar la integritat y puresa de sas obras.

Veu V. aquí 'l per qué no es lògich fer responsables als principis los actes mals dels que 's diuhen sos defensors; y si 'ls actes bons, puig que aquestos 's fan influits per las bonas ideas; aixís com la calor prové del sol, mentres son oposat 'l fret naix de la falta del rutilant astre.

Altres probas podria aduhir en defensa del mateix, més temo 'm faria cansat y difús; deixo, donchs, aquestas y 'l deduhir las conseqüencias per un altre día si aixís m' ho permet 'l Senyor Mestre y vosté no ho pren á agravi.

Rebi las consideracions de respecte y amiatat de aquest son amich y S. S.

L' AUCELL DE TARRASSA.

Segons la premsa afirma, la masoneria s' ha allunyat temporalment de la cuestió política militant pera concretar totas sas energias en la guerra contra la Religió, clero y ordres religiosas.

Un diputat republicá, s' expressa desde un senmanari en la següent forma.

«LA LEPRO FRAILUNA.—Los frailes son *tiña* nacional, de la cual no hemos podido librarnos, á pesar de las *saludables matanzas*, y expulsiones purificadoras. Hacemos votos por que *no quede uno con vida*.»

Y ¡visca la llibertat! podria afegir aquest *frailófobo*.

Y aquest llenguatge 's tolera en una nació católica.

¡Quina llástima que de Roma no 'ns vingui una ordre terminant pera que apoyem, la gent decenta, al govern y al poder moderador!

Vindria de *perilla*.

Escriu en P. del O. desde un periódich de Barcelona:

«S' han vist Bisbes á Filipinas, qu' en presencia del enemich, han fugit més que depressa.»

«S' han vist Bisbes á Cuba, com el de Santiago, que després d' atiar lo foch de la guerra ab un brindis incendiari, no va tenir prou temps pera presentarse al enemich, tan bon punt va entrar á la població, fent ventar las campanas de la Catedral per saludar la bandera yanké.»

«S' han vist, finalment, jesuitas com els de Ponce, preguntant als invasors de aquella població, quins tractes els farían els Estats Units si 's posavan á las sevas ordres.»

D' aixó, en llenguatge gráfich, en dihem mentir des-carament.

D' aixó se 'n diu calumniar á *sabiendas* y desconèixer en absolut las virtuts més rudimentarias del home com son la dignitat, la decencia y la vergonya.

Aixó no s' atreviria á estamparho en *La Vanguardia* en Joseph Roca y Roca, baix la seva firma.

Aixó sols ho pot ferho desde *La Campana*, femer ahont se revolca en Roca y Roca senmanalment.

Y prou.

Ens abstenim de fer comentaris sobre la pau, puig creyem que tot lo que 's diu del *Protocolo* es incomplet.

Lo Govern deixa sapiguer lo que li convé, y *tampis*.

Lo que sí afirmen es que 'ns han *birlat* las colonias, que 'ls soldats tornarán ab la quá entre las camas, y que encare no estém á mitj camí del Calvari que 'ns falta recorre.

Teníam, al menos, esperansas ab Manila, pero aquesta plassa ha capitulat..... per fam, l' endemá de firmada la pau.

Sorpresas y..... altres cosas com aquesta ne sabrem *la mar* si vivim.

La Nació Catalana diu, en un sueltó, que no vol contestarnos perque no li desfem cap de las sevas afirmacions.

Y té molta rahó.

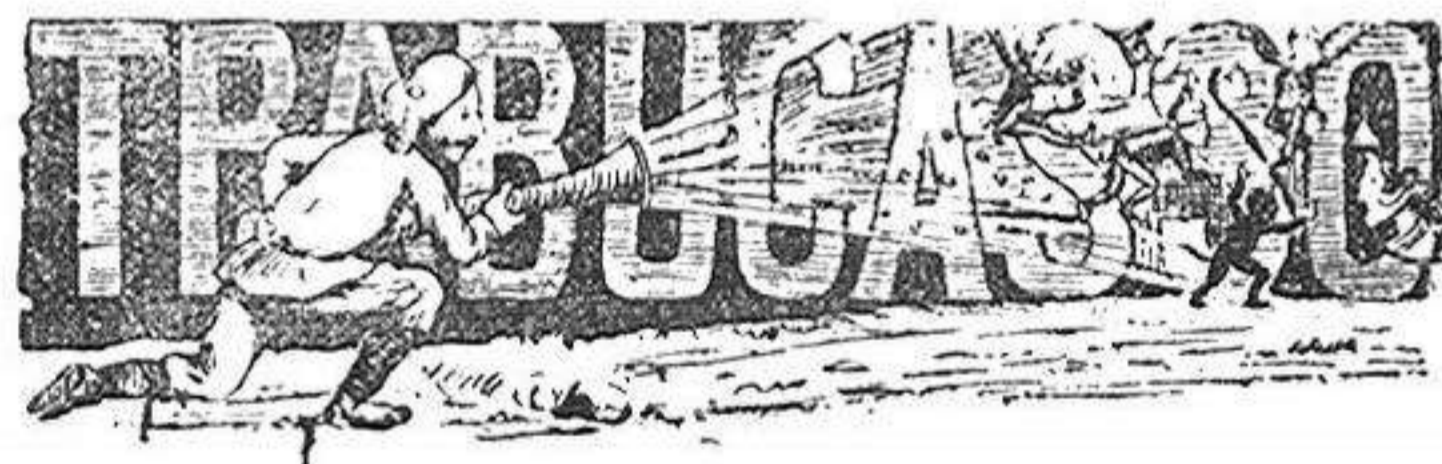
Perque lo qu' hem fet ha sigut..... *ferne* micas.

Mes, com *La Nació Catalana* no caigué á nostras mans fins el dijous, en el número próxim tindrem el gust de fer mandonguillas del article número 2 del senyor Prats.

Aquest senyor se 'ns va fent simpátich.

No s' alarmin nostres correligionaris per lo que diuhen los periódichs sobre las detencions d' alguns carlistas.

No haventhi culpa, no hi pot haver cástich, y forsosament, si tenim en compte la honradés y rectitut de nostre digne Capitá General, la justicia ha de obrir las portas á quins no tenen altre falta si acás, que la d' ésser bons espanyols.

¡Ja deu estar content aquell gran pillo are que son firmats los *patracols* y 'ns ha donat *codillo* y hasta *moquillo*, no mirant que jugava ab espanyols!...

Are ¿qué més voldrá aquell altre lladre que 'ns ha robat sens fré, y en nostre nom.... (anava á dí una cosa de la esquadra; pero no tot es lícit per tothom).

Rahó té Don Canut: ¡Callem!.... pro qui gemega ja ha rebut.

CARLOS RIUBROGENT.

CARTA DESCLOSA

D. Francisco Alsina Arbós y Cuscó.—Barcelona. Molt Sr..... dels tomáquets y *pebrots*: Me sembla que potser avuy no renyirem, perque sense ser pagés tinch ganas de provehirlo de *pebrots*, perque 's guanyi ben bé la videta á la Boqueria. Y que no hi guanyará solament las venedurias, sino que ab lo negoci dels *pebrots* tot será ganancia.

Després també 'l vull provehir de peras: aquestas las hi posaré á quarto: ja veu que 'm poso bastant á la rahó; pero encara m' hi posaré més ab los *pebrots*, perque 'ls hi donare de franch. Ja veu donchs que avuy tindrà una ganga d'aquellas que passen tan *altas*, com aquells aucells que casi no s' afigurán.

¿No 's recorda que li vaig dir que un altre día tocaríam la tecla dels *disbarats* de la seva darrera carta? Donchs ja ha arribat l' hora de posarli la carta en solfa, com li vaig prometre.

Veig que V. 'm desafia á la *premsa*: bé ¿a qué 'm desafia? Si per cas ha de ser pera veure qui rodará més depressa 'l trull, ó lo qu'es lo mateix qui será més burro, no admeto 'l desaffo, perque 'm sembla que perdria; ja que á burro no crech que ningú 'l guanyi. Vaja, lo qu' es jo 'm penso qu'es un *sobressalient* d' aquells que 'n diuhen *de caf de brot*. «Y quien diga lo contrario miente.» Y aquell que no ho vulgui, —ben prompte li faré veure.

Vosté fa 'l sabi y 'l curro, y es *sobressalient* de burro.

Comensa la carta, y la comensa tant bé, que al primer pas ja clava una ensopegada que se 'n va de bigotis. ¿Y V. te la barra de desafiarme pera discutir en la premsa? Home, primer fassis ensenyar lo BE, A, BA, ó més ben dit, lo B, A, B.....URRO, y allavors 'n parlarem.

Tot satisfet comensa la carta, y sensa ni dir: *CARO amigo*, las enfila..... pe'l descosit, dient: *AHO Y he reSibido*... ¿Qué tal? ¿Que 'ls en sembla d' aquest *enlletrat* que vol disputar de cosas de religió en la premsa? Si per cas algún día ho fa, primer s' ha de *revestir*..... no de valor, sino d' una buna

albarda, pera que ls lectors coneuguin que V. no es cap *salater*, sino un parroquià dels *basters*.

Després me diu: «*que ha Bisto con soSpresa la poca formalidad de el tratar de una cosa tan seria como es las enCenñanSas de nuestro buen SalBador Jesús.*» ¡Baster! ¡Baster! ¡Baster! correu, que tot aixó demana mitja dotzena d' *albardas*, que las necessita un *sabi*, que está *conforme en acudir en la preMza*. Posis á treballar tot seguit, que la cosa va depressa. Y sobre tot miri que siguin ben regulars, que sino sería facil que no li vindrían bé.

També diu que vol discutir quins son los que *están en la berdare Iglesia de crito.... que de la discuCión Biene la iNlustración*.

Home, 'l seu cap, se veu, que no era pera V. ¿Que potser lo van treure d' un camp de *carbasseras*? V. no ha nascut pera vendre pastanagas. L de e tinch por es que un día lo pendrán per una *idem*, y sense adonarsen se trobará un puesto de *marmany* vacant á la Boqueria.

Pera donarse tant tó de *crisiá* puig va dir que no era merament protestant, sembla que té molt poch respecte á *Cristo*, que escriu lo seu nom ab lletra petita. ¿Lo fundador de la Iglesia católica, (no de la protestant), no 's mereix una C ben grossa? ¿Pera qui las guarda las lletres mayúsculas? ¿Pera 'l *falliller* y *renegat* Lutero? Y encara no 'n té prou ¿aixó, que li escatima fins una lletra, dient *crito* en lloch de *Cristo*. Home, no sigui tan ranci y avaro, pera Aquell que tot lo día los protestants lo tenen á la boca, com á *misericordiós*, mes no com á *justicier*.

Diu que pera discutir ab ell, ha de ser *con las Santas Escrituras en la mano*; y va continuant: *pero como lo ASE no es de hombres serios iNlustrados como es V.* (Sense cap coma, ¿oy? Bé, V. no més posa *punt*.... en dir forsa disbarats.)

Escollí, anem á *pams*; ó bé si V. es un *hombre ilustrado* potser que anem á *decímetros*: la paraula ASE ¿es catalana ó castellana? Si es catalana tingui present que á casa del penjat no s' ha d' anomenar may la corda. ¿No veu que dient tantas *burradas* aquestas fan recordar l' ASE.... de V.? (Perque ja suposo que V. tindrà ASE; y sinó ¿d' ahont sortirían tantas *asenadas*?)

Si la paraula ASE es castellana, per forsa ha de venir del verb ASA...R que vol dir *fregir*. Aixís, per compte de dir que jo ho *faig* d' aquesta ó d' aquella manera, diu que jo ho *fregexo*. Es veritat; jo li *fregexo*.... sense paella, trayentli tots los drapets, vaja tots los disbarats al sol. V. va continuant dient *sabiasas* y més *sabiasas*. ¿Que potsé es fill de *Salomó*? (1) Si per cas, dongui molts recados al nou Regent, qu' es un capellá NOVELL, molt aixerit, amich meu y que fa un cap viu com una vespa; que 'm sembla que 's farà un tip de riure, si veu que un *hombre iNlustrado* y amigo de la *preMza ASE*.... tantos *disparates*... sense paella; que *quiere ac Odir en la preMza con toda la formalidad que el caso requiere*. ¿El caso eh? ¿Ab zeta, oy? Compare, ¿es *Ulé andalú*, ya que *veo—que es amigo del CECEO? Uté lo jase too ar revé, y güerwe malo lo güeno*.

¡El caso! ¿Que no sab lo que vol dir aquesta paraula? Home, vol dir *cassó*; aixó es, una *cassa* petita.

Donchs sí, senyó, una *cassa*, cap de carbassa.

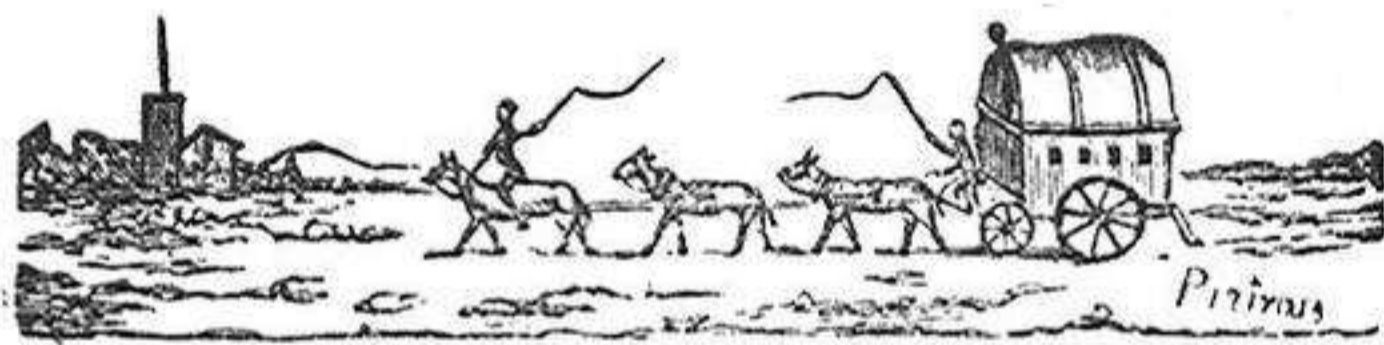
Sembla que la cosa 's va allargant molt, y potser per avuy que ho deixem *escórrer*, perque veig que 'ls seus papers son molt *nullats*. Ben carregat de *pebros* vágissen á la Boqueria y miri si 'ls pot vendre, que ab tanta provisió es capás de ferlos anar barato. Un altre dia ja hi tornarem, que 'l pap encara está un xich plé.

Prou, que's tart y vol.... fer sol, qu'escalfa molt.

Lo seu, *assegut* servidor que li fa figa.

JOAN MARTÍ Y TRENCHS.

(1) Ara 'm recorda, escrita la carta, que'l poble es *Salamó*, y no *Salomó*.

CARTAS DE FORA

Vilanova y Geltrú, 7 agost 1898.

Molt estimat Mestre: Aquí fa ja días qu' estiguerem á punt de rebre un disgust. Figuris que á nostre *alcalde senyó* va venirli un atach al cervell (á causa sens dupte dels *assumptos de todas classes* que pesan sobre d' ell) y en los primers moments diu que fou tanta la gravetat del *magnífich* malalt, que 's creya no tornaría é governar més nosta vila.

Als empleats que no cobran, ó cobran malament, fins l' alegría 'ls surtia pe'ls pedassos que portan á certa part de las ca'sas. Los seus contraris deyan: «Ja 's pot morir, puig es home gras, té cuartos, s' ha divertit de debó, y ja s' ha fet prou els seus.»

Fins, á escepció de tres ó quatre, las donas sentían certa satisfacció; la una perque encara no té las *euguetas*; l' altre perque ha quedat enganyada; la de més enllá perque sa germana li fa *cárrechs*, molt forts, y sens ell, adeu protector.

Mes, passant á un altre assumpto, dech dirli que aquí 's publica un *orga* de interessos morals y materials qu' está feta una humanera, ó millor dit, un *orga* de gats, á la que fa temps, va surtirli un *brót* que promet molt, tan, que ha de resultarnos una *ceba* més grossa que las de Santa Coloma; y ¡quina trompa fillets meus!

Vosté, senyor Mestre, que coneix á n' en Víctor Balaguer, demánli que cridi l' atenció del ministre de Foment sobre la conveniencia de cultivar la rassa d' aquella descomunal *ceba* y que quan tinga una cátedra vacant de pestilencia, vull dir de *filosofia*, se recordi d' ell, d' aquest *sabiás* que sab be ahont té la ma dreta.

¡Pobre *Wifredo*! Perteneix al gremi d' aquells que no volen donar feyna als capellans, y sempre te pó que no li caiga la iglesia á sobre; y quan els capellans diuen la veritat desde la trona, s' enfada més que l' *Avi* del parch d' eixa ciutat quan li donan un cigarro encés. Pero, en mi'j de tot, te una bona qualitat, es tossut com un ase de lloguer, y no es pas que la seva tossuneria siga filla dels seus grans coneixements, sino apróposit pera servir de *Canal* de sísterna.

Al seu tocayo *Wifredo* que recorda la reconquesta de Catalunya li deyen per sobrenom lo *pelut* á causa de tenir la barba, brassos y mans plens de pel ros y llarch; donchs, nostre *Wifredo* de nou cuny, té 'l cap pelut.... per la part de dins y atravesant lo cervell li surten pel nas y pel clatell com si li surtís una escombra.

¡Quina falta fan unas bonas estisoras de gitano! En tant la nostra gent busca 'l *Fuet* ahont no 's troba, queda á sas ordres son benvolgut deixeble.

LO FUET VILANOVI.

**

Manresa, 15 agost 1898.

Apreciat mestre: me proposo explicarli alguna coseta dels catalanistas d' aquesta ciutat.

Conta la «Lliga Regional» ab bastants socis dels quals n' hi ha de dos classes, primera, si be no mereixen lo nom de catalanistas, son sí, la escurrialla de tots los partits, cassinos y societats de nostra ciutat que no sols no coneixen los principis del catalanisme, sino que ni 'ls dona la gana de sapiguerlos, y més aviat ne renegarian. A la segona perteneixen aquells que carregats de bona fe, perteneixen al credo catalanista perque creuen que sols los catalanistas han de lo-grar la verdadera llibertat de Catalunya, no veient que baix lo sistema de govern actual, no es ni será possible obtenir res absolutament.

N' hi ha alguns, també, que 's diuen catalanistas pera ser ben vistos del Sr. Aps, ó perque fulano y zutano 'ls dongui feyna.

Es á dir, es una especie de *bullit*, ni més ni menos que 'l de alguns cassinos polítics de nostra ciutat.

Aquest es l' estat del catalanisme manresá. Son affim, deixeble.

LO TRABUCAIRE.

**

Igualada, 16 Agost.

A non amich y company d' estudi en *Genís Futglar y Blanafort*

Senyor Titas, l' empresa se presenta

acertada y molt digna de seguir's;

al complot fa alguns días ja 's comenta

qui ha sigut lo carlí que ha escrit aixís.

L' *Estanyerri*, l' *Cull d' olla*, *Don Merino*

lo *Cap vert*, l' *Espingarda* y 'n *Pallás*,

buscant á son autor perden lo tino;

pro fins ara han quedat ab pam de nas.

Lo *Nas brut*, *Nas de lloro* y *Panxa prima*,

y molts altres que 's creuen sé esquilats,

no s' ho poden ficá á la *Barretina*,

y trovarme cent voltas han jurat.

Donchs, perque no remoguin tanta fressa

vaig á dir hont m' estich sens cap recel:

Jo m' estich al carrer de la *Prinpeca*,

nombre vint, 1er pis, baixant del Cel.

Allá 'm podreu trobar, *liberalesca*;

veníu que os donaré tots los detalls;

si vosaltres veniu y esten de gresca,

y teniu molta gana.... ¡¡¡quins badalls!!! ...

Una cosa no més á tots demano,

y es que 'l jorn que vullau al pis venir

m' aviseu uns quans días de *antemano*,

perque *desinfectants* puga obtenir.

Pro, com que sou uns homes temeraris

y sempre haveu estat uns sers traidors,

envihim, senyor Mestre, senmanais

per trauer de ma casa 'ls mals olors.

Los olors de l' *Esquilla* y *La Campana*,

companys íntims d' aquestos sers malvats,

deshonor de la rassa catalana,

corifeus de la mala llibertat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

los rubins engastats al front d' Espanya, un á un ab follia van llensant.

Las prohesas d' atletas invencibles n' han fet caure á n' el més crudel oblit, nostras gestas passadas, fets insignes, menyspreuhan ells ab criminal despit.

Per seguir altre día la tabola se depedeix ab plaher cixa vegada, lo qui ostenta ja un títol en sa escola, lo seu volgut

DEIXEBLE D' IGUALADA.

CARTA-XARADA

Car Aucell: Dintre poch temps, si Deu ho vol, vindré á total; esperam al Círcol, puig aixó será 'l día 30 d' agost. Quan entri, exclamaré ¡*Prima cuarta* Don Carlos! y com que estaré molt cansat (puig vindré á peu) 'm deixarás un *cuarta tres*, y á fi de refrescarme 'm servirás un got plé de *hu* ben fresch.

Adeu, noy y t' estima.

L' AUCELL DEL PANADÉS.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

K. R. L. TIBIA

I. VIGATÁ.

ENDEVINALLA

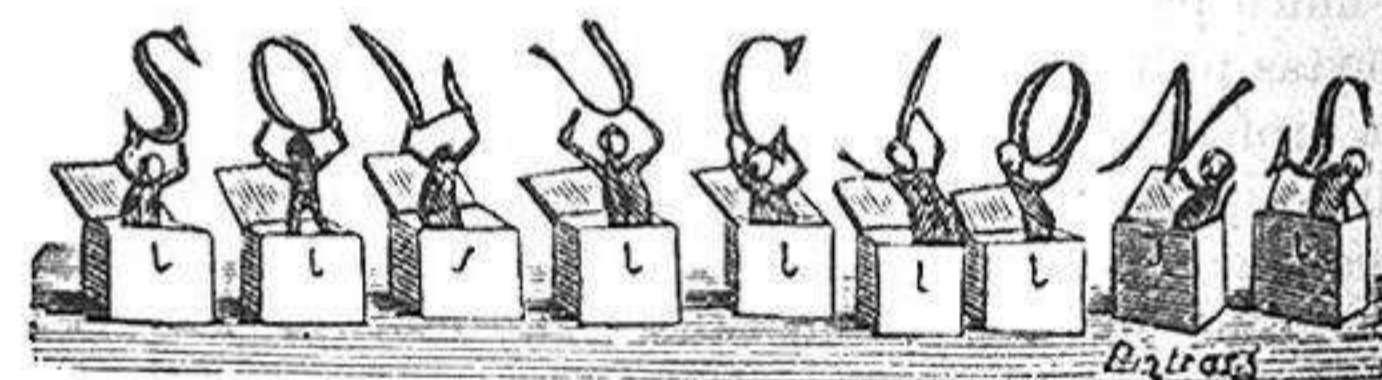
Sens sé animal tinch camas, porto gent, sense ser burro, sens ser capsa, m' obro y tanco ¿qué seré, donchs, cap de suro?

ESCOLA-NET.

GEROGLIFICH

V A
L Agost Misisipí RE
Quefe
R. RIN R.
E

I. VIGATÁ.

Carta xarada: Ma-ca.

Logogrifo numéric: F E L I P
F I L L
F E L
F E
F

Geroglífich comprimit: Moscas.

Geroglífich: Quí més té més vol.

CORRESPONDENCIA

Minguet; no fila prou be.—*Xarop de Magrana*; anirà retocat.—*Deixeble de Igualada*; A Espanya, falta ser llimada.—*Deixeble de Manresa*; de lo que 'm diu li faig saber que sí.—*Fuet Vilanovi*; la seva á que 's refereix arribá ab un retrás de 12 días; ¡jojo!—*Aucell Vilanovi*; aquells treballats pera l' almanach, me sembla que no serán d' oportunitat perque.... ¿m' entén?—*P. P. Canellas*; farém la deguda reclamació, y el saludem.

Biblioteca de LO MESTRE TITAS

	Ptas.
<i>El hombre que se necesita</i> , per M. G. y S.	1
<i>Políticos.... en cuadrilla</i> , per Ortiz de Zarate.	0 50
<i>Oleografía de Don Carlos</i> , á 16 tintas.	3 50
<i>Retratos de Don Jaume</i> , el cent.	7
<i>Llana y Manxiuslas</i> , per lo Dr. Lluquet.	1
<i>Salat, Picant y Cohent</i> , per Joan Martí Trenchs	1

Se serveixen desde nostra administració remetent l' import, més 0'30 de peseta per certificat y franquetx.

Establiment Tipogrífich, Casanova, 13; Barcelona.